

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

EU Kids Online onderzoek internetgebruik en -vaardigheden, en online risico's bij 9- tot 16-jarigen

Leen d'Haenens & Sofie Vandoninck

Studiedag 'Kids Online'
8 februari 2012, Leuven

- **Achtergrond en onderzoeksopzet EU Kids Online**
 - Toelichting onderzoekskader
 - Belangrijkste resultaten
- **België in Europa: resultaten mediawijsheid**
 - Online activiteiten en online vaardigheden
- **België in Europa: resultaten online risico's**
 - Blootstelling aan online risico's
- **Conclusie**

Achtergrond EU Kids Online onderzoek

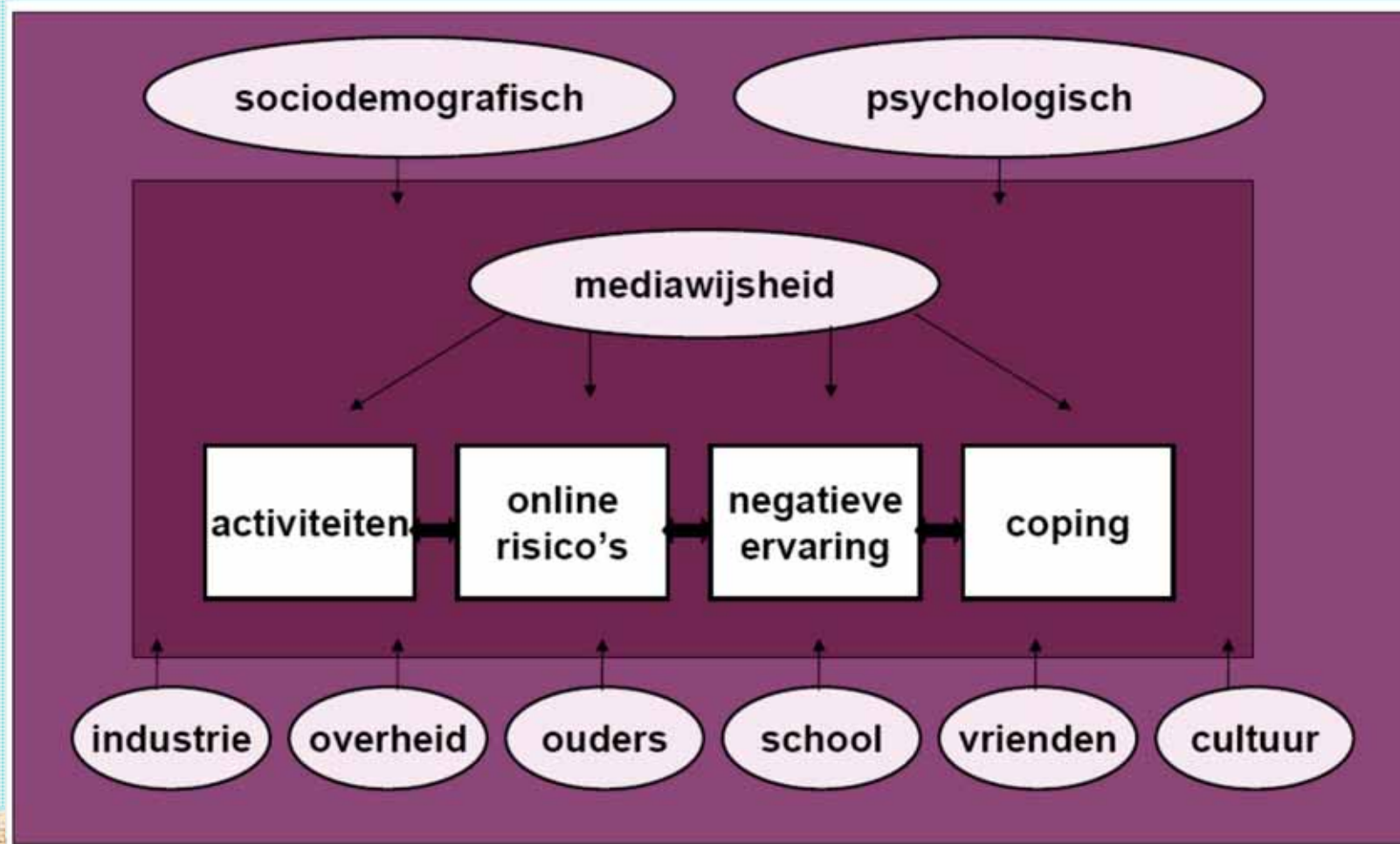
- Meer dan 25000 kinderen en ouders in 25 landen
- België: 1006 respondenten
- Interviews thuis, face-to-face
- Schriftelijke vragenlijst voor gevoelige vragen
- Dataverzameling in mei-augustus 2010

Onderzoekstopics EU Kids Online

<i>Hoe gebruiken kinderen het internet?</i>	<i>Wat doen kinderen online?</i>	<i>Welke ervaringen hebben ze?</i>	<i>Wat zijn de gevolgen?</i>
Gebruik	Activiteiten	Opportuniteit / Risico's	Voordelen / Schade
<i>Waar</i>	<i>Leren</i>	<i>Positieve inhoud</i>	<i>Leren</i>
<i>Hoe</i>	<i>Creëren</i>	<i>User-generated inhoud</i>	<i>Zelfvertrouwen</i>
<i>Hoe vaak</i>	<i>Spelen</i>	<i>Seksuele inhoud en berichten</i>	<i>Sociaal zijn</i>
<i>Vaardigheden</i>	<i>Mensen ontmoeten</i>	<i>Contact met vreemden</i>	<i>Waarden</i>
	<i>Rondhangen</i>	<i>Cyberpesten</i>	<i>In/uitgesloten</i>
	<i>Iets nieuws proberen</i>	<i>Misbruik persoonlijke data</i>	<i>Weerbaarheid opbouwen</i>
	<i>Anderen pesten</i>		<i>Zich slecht of ongemakkelijk voelen</i>

Rol van persoonlijke en contextuele factoren

EU Kids Online: belangrijkste resultaten

Interview met onderzoekers 'EU Kids Online'

<http://youtu.be/-G9kRsc4MfE>

België in Europa internetgebruik en -vaardigheden

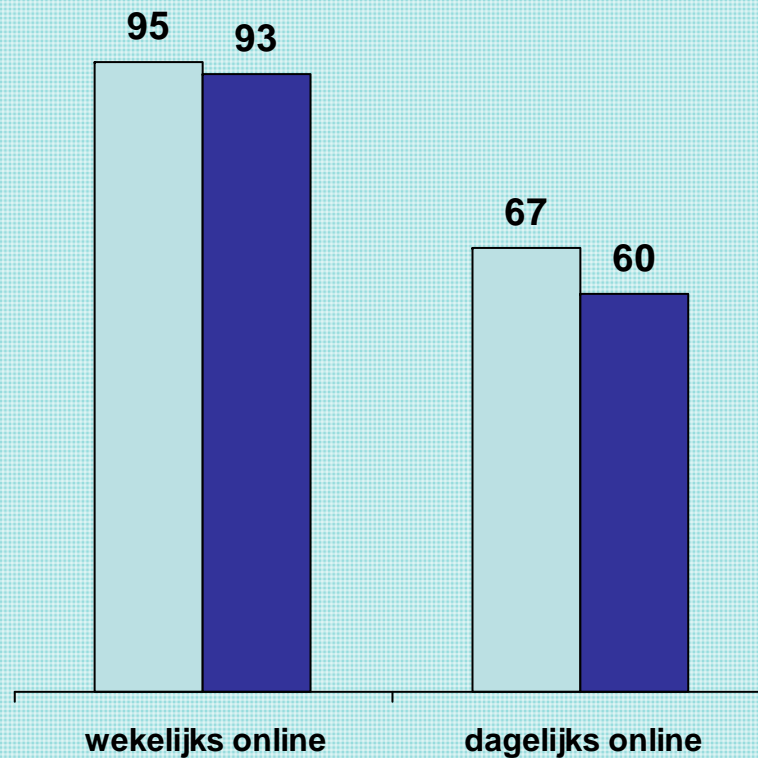
De digitale autochtonen

Mogen wij u voorstellen: de generatie die de pensioenproblemen moet oplossen én de klimaatopwarming aanpakken. Ze *bingedrinken*, *wodka-eyeballen* en *wodka-slimmen*. Ze zijn netwerkverslaafd en kunnen niet meer schrijven zonder fouten. En het liefst van al liggen ze heelder dagen te chillen. Tot zover de clichés, nu de nuances. **Generatie z** in acht kernbegrippen. — door Goert Zagers

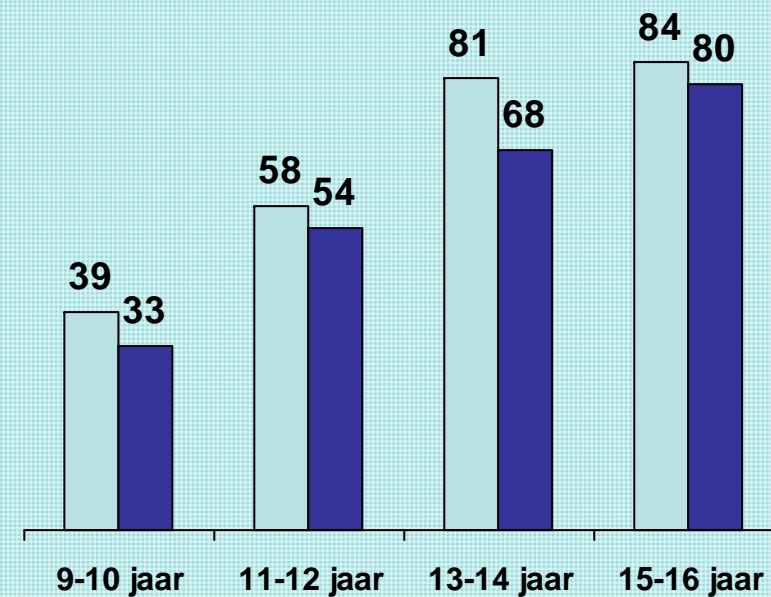

België in Europa: internetgebruik

Frequentie internetgebruik (in%)

Dagelijks online per leeftijdsgroep (in%)

België Europa

België Europa

België in Europa: internettoegang

Woonkamer

België: 90% / Europa: 62%

Slaapkamer

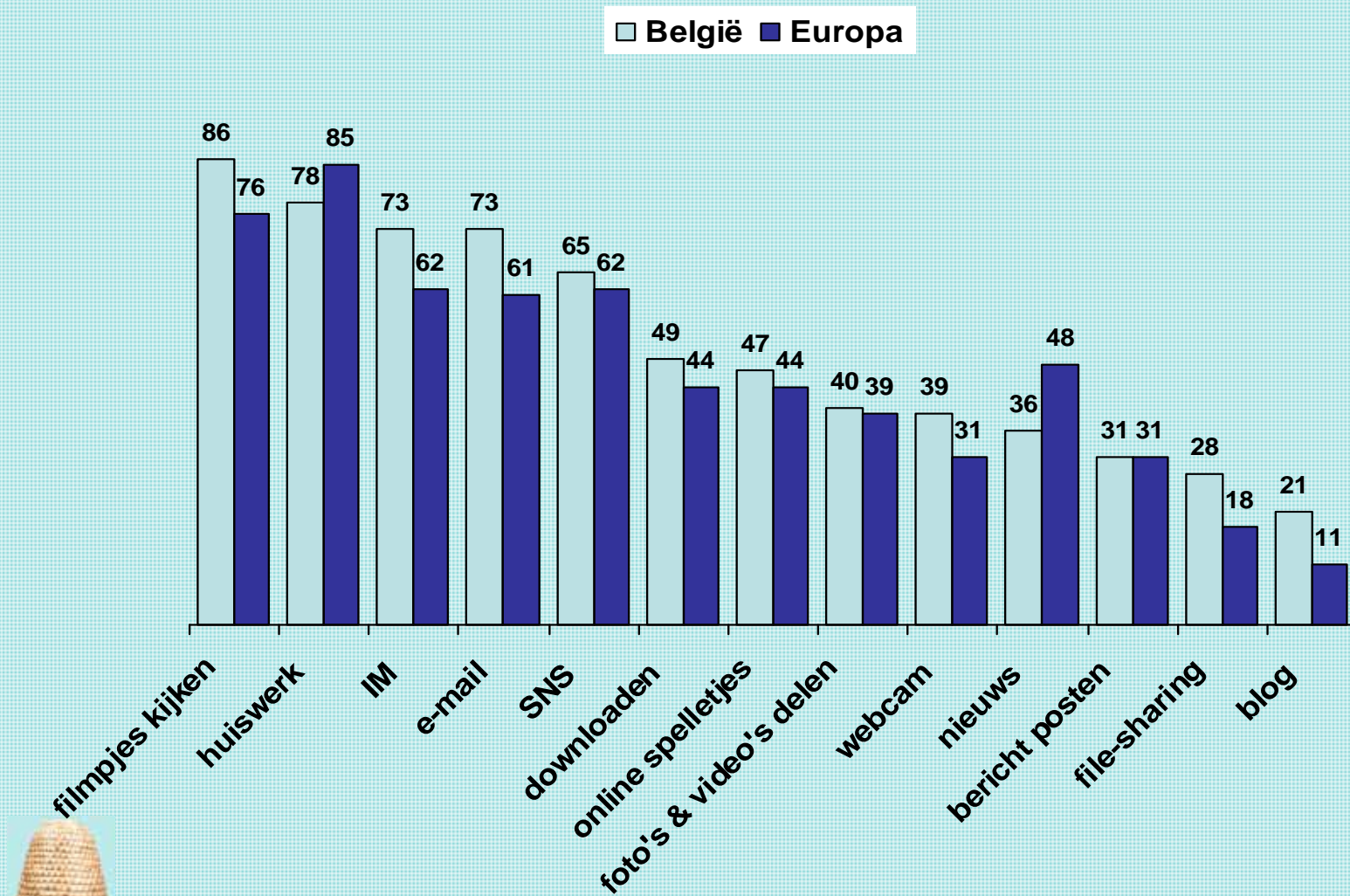
België: 34% / Europa: 49%

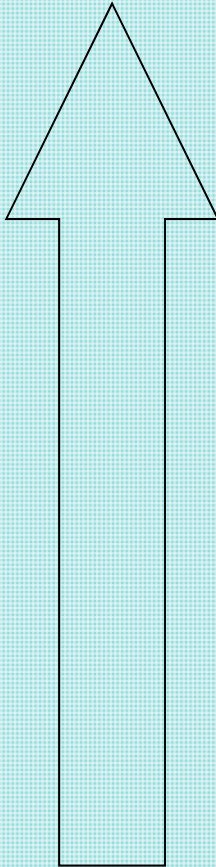
School

België: 52% / Europa: 63%

België in Europa: internetgebruik

België in Europa: internetgebruik ladder of opportunities

**Geavanceerd gebruik
(creatief en interactief)**

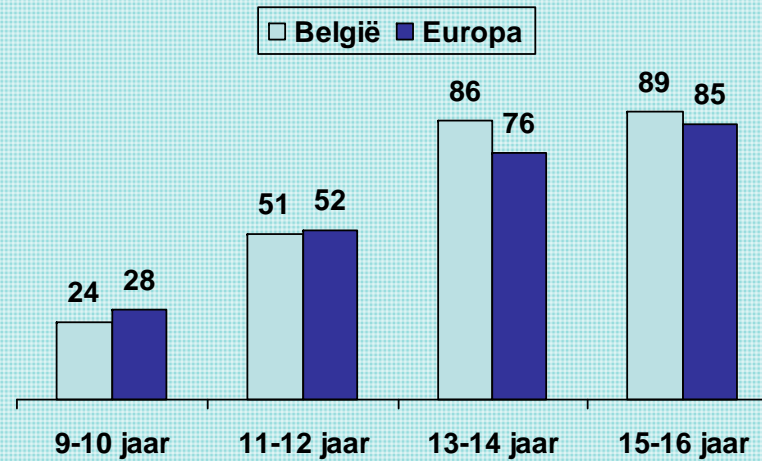
**Complexe toepassingen
(tijd, middelen, kennis)**

**Populair gebruik
(entertainment & communicatie)**

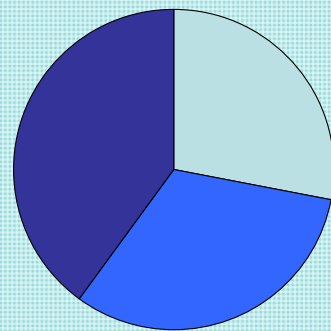
**Schools gebruik/basisgebruik
(informatief en educatief)**

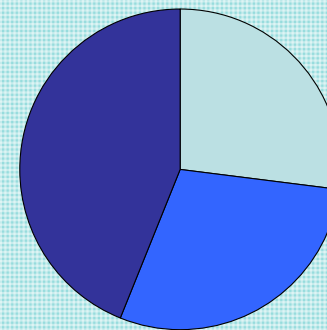
België in Europa: internetgebruik sociale netwerksites

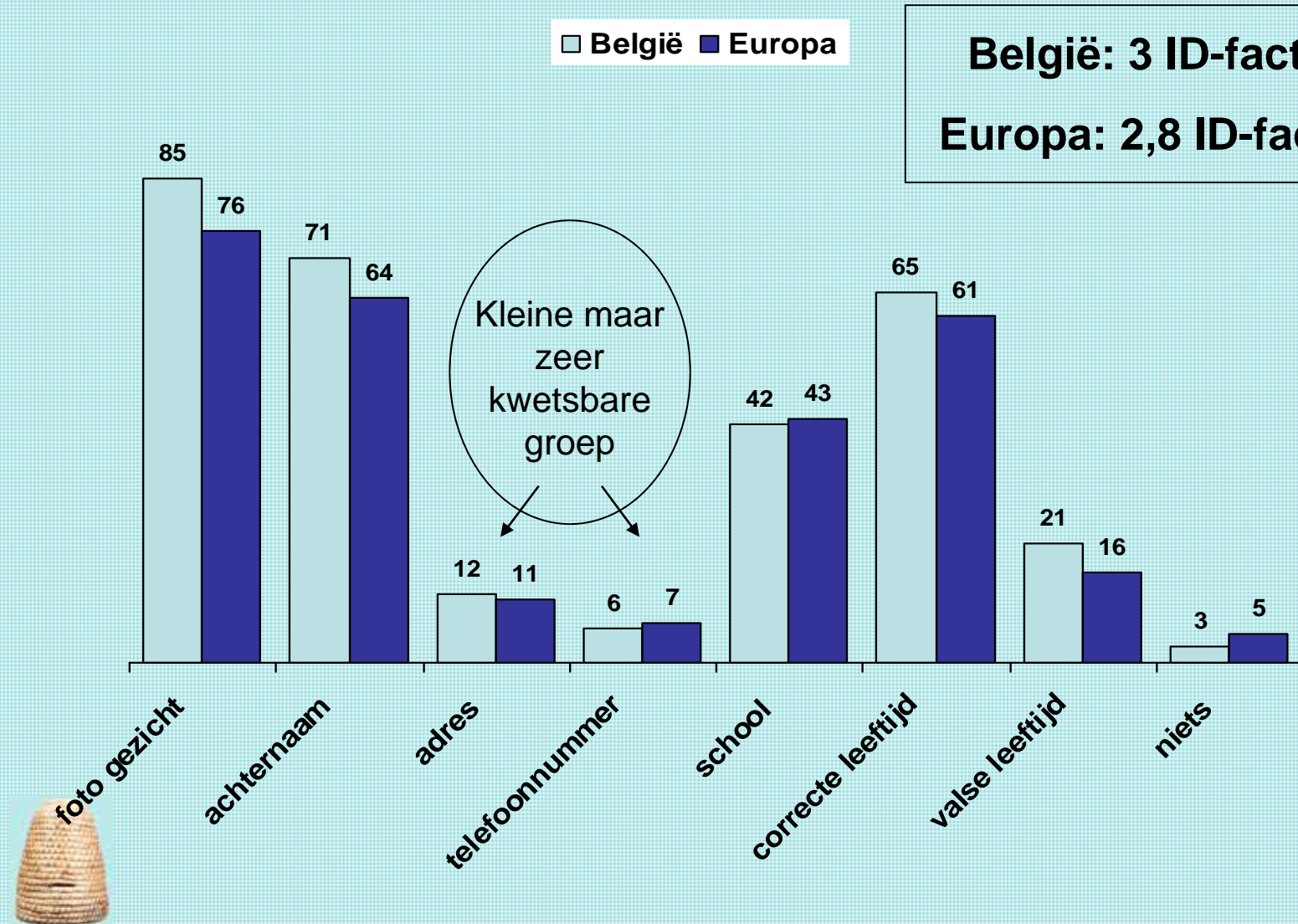
België

Europa

België in Europa: internetgebruik sociale netwerksites

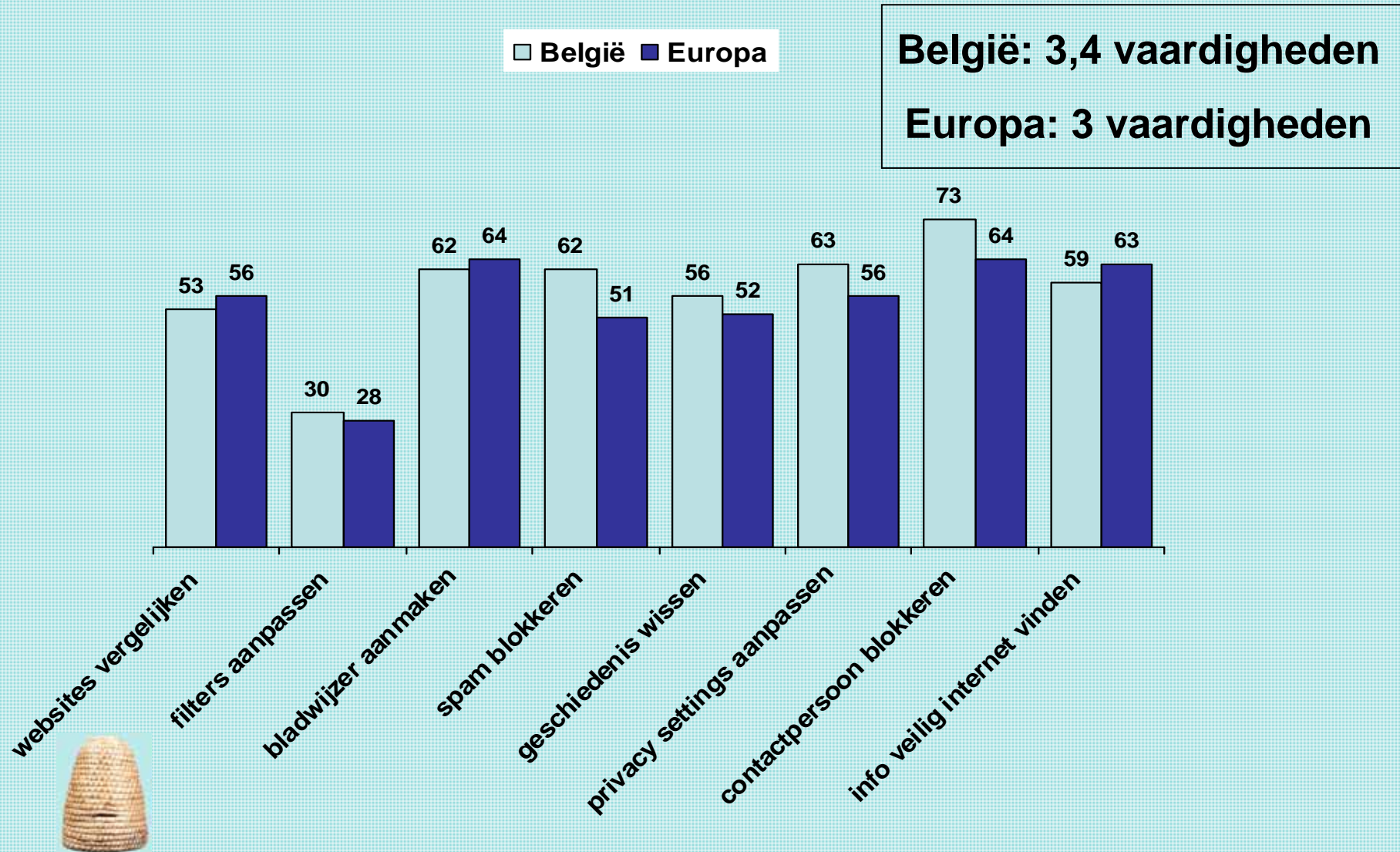

België: 3 ID-factoren
Europa: 2,8 ID-factoren

Kleine maar
zeer
kwetsbare
groep

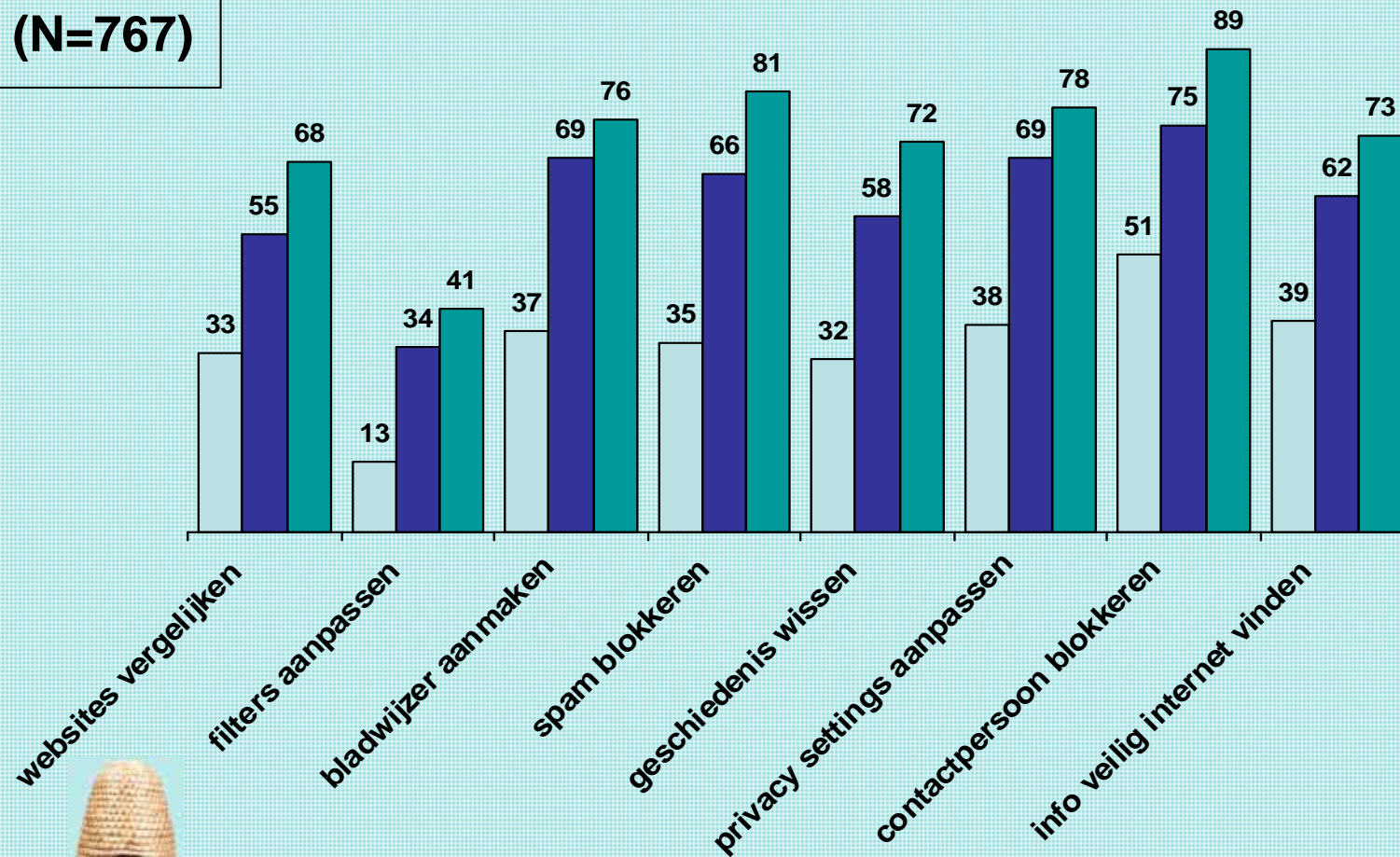
België in Europa: digitale vaardigheden

België in Europa: digitale vaardigheden

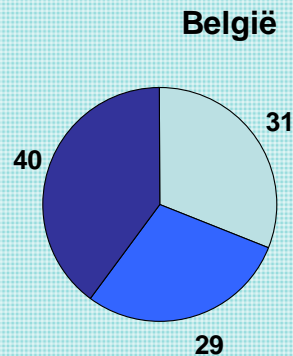
België
(N=767)

□ 11-12 jarigen ■ 13-14 jarigen ■ 15-16 jarigen

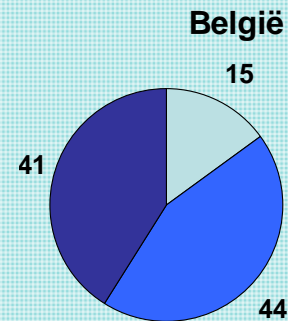

België in Europa: digitale vaardigheden

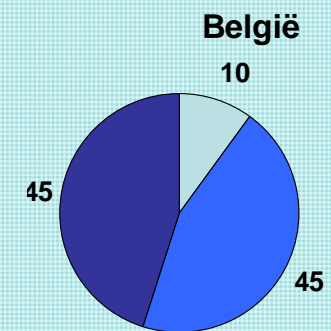
Ik weet meer over het internet dan mijn ouders

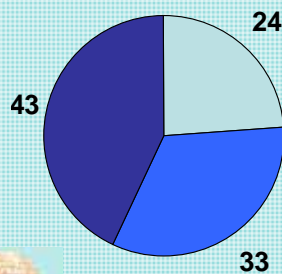
Ik weet veel over het internet

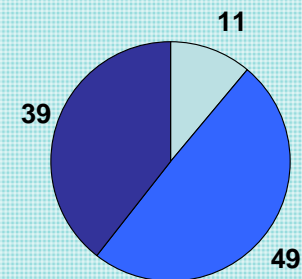
Er zijn veel goede dingen op het internet voor kinderen van mijn leeftijd

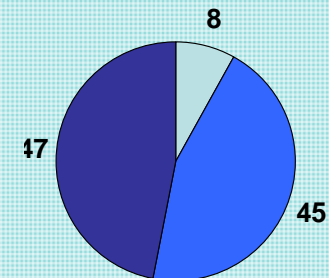
Europa

Europa

Europa

niet waar beetje waar
 helemaal waar

België in Europa: online risico's

Tieners communiceren, dus ze bestaan

Het internet is voor jongeren meer dan porno en een databank voor schooltaken. In de eerste plaats is het wereldwijde web een communicatiemiddel. En hoewel jongeren op hun hoede zijn voor onbekende gasten, vinden ze mediaprovoeding geen overbodige luxe.

VAN ONZE REDACTIE

Tieners nemen graag risico's op internet

Voor tieners zijn sociaalnetwerksites nieuwe trefpunten geworden. Ze nemen er graag risico's. Jongens doen dat vaker, net als wie uit een laaggeschoold gezin komt of een slechte relatie met zijn ouders heeft.

**EÉN KIND OP TIEN HAD AL
NEGATIEVE ERVARING OP INTERNET**

De MMM-generatie: de jeugd van tegenwoordig komt buiten ondanks Facebook, Netlog, Twitter, MSN en gsm

Multimediaal, multitaskend en mobiel, maar niet asociaal

KU Leuven ondervroeg 815 tieners over hun surfgedrag

Het internet zit vol gevaren

Uit een onderzoek van de KU Leuven blijkt dat jongeren tussen 15 en 19 jaar op het internet bijzonder vaak in contact komen met commerciële boodschappen waar ze niet om gevraagd hebben, en met porno, gruwel, agressie, racisme en zelfdoding.

ERVAARDING

Het Centrum voor Media-cultuur en Communicatie van de KU Leuven ondervroeg 815 leerlingen uit de tweede en derde graad van het secundair onderwijs over hun ervaringen met e-mail en het internet. Voor driekwart van de jongeren tussen 15 en 19 jaar maakt internetgebruik deel uit van de dagelijkse routine.

De studie brengt aan het licht dat de 'digitale geletterdheid' bij jongens groter is dan bij meisjes, dat jongens uit het beroeps onderwijs minder digitaal geletterd zijn dan hun leeftijdsgenoten uit het technisch en algemeen secundair en dat er geen relatie is tussen de digitale geletterdheid van de ouders en die van de kinderen. Maar we zien wel dat kinderen van laagopgeleide ouders minder vaak op de computer en het internet zitten dan kinderen van hoogopgelei-

Jongeren komen toevallig of bewust in contact met

- Ongewenste e-mails**
84 procent
- Porno**
61 procent
- Gruwelijke beelden**
40 procent
- Agressieve inhoud**
30 procent
- Racistische sites en sites over zelfdoding**
17 procent

de ouders', zegt onderzoeker Sefie Vanderindt.

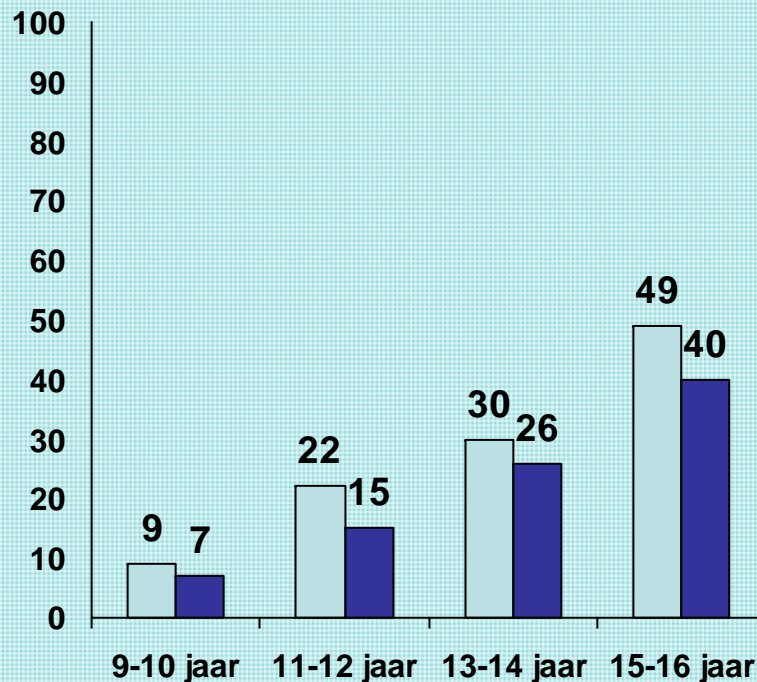
'Sociale verschillen blijven dus ook zichtbaar in het gebruik van computers en het internet.

Wie zien ook dat wie offline vlot zijn weg vindt in het leven en sociaal vaardig is, ook online goed trefbaar is.'

Hetmaal bovendien wordt het al de onderzoekers pijnlijk maar wat die jongeren op het internet precies uitspoken. Het dagelijkse computergedrag van jongeren omvat e-mailen (90,6 procent), chatten (50,5 procent), muziek downloaden (44,3 procent), spelletjes spelen (32,7 procent), foto's posten (29 procent) en informatie voor school opzoeken (2,6 procent). Het is tenslotte het 19de eeuwse maar al dan niet doodgegrikt in contact komen met wat de onderzoekers van de KU Leuven 'risicovolle inhoud' noemen: ongewenste commerciële e-mails (64 procent), seksueel getinte informatie en zelfs porno (60 procent), gruwelijke beelden (40 procent), agressie (30 procent) en sites met racisme en informatie over zelfdoding (17 procent).

België in Europa: online risico's blootstelling versus schade

Blootstelling aan minstens één online risico tijdens afgelopen jaar (in%)

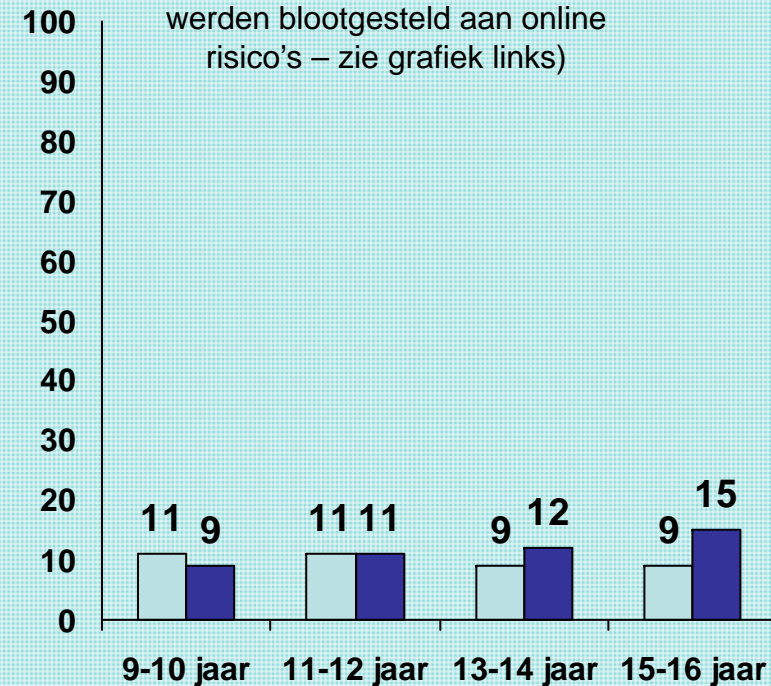

□ België ■ Europa

Negatieve ervaring na blootstelling aan online risico tijdens afgelopen jaar (in%)

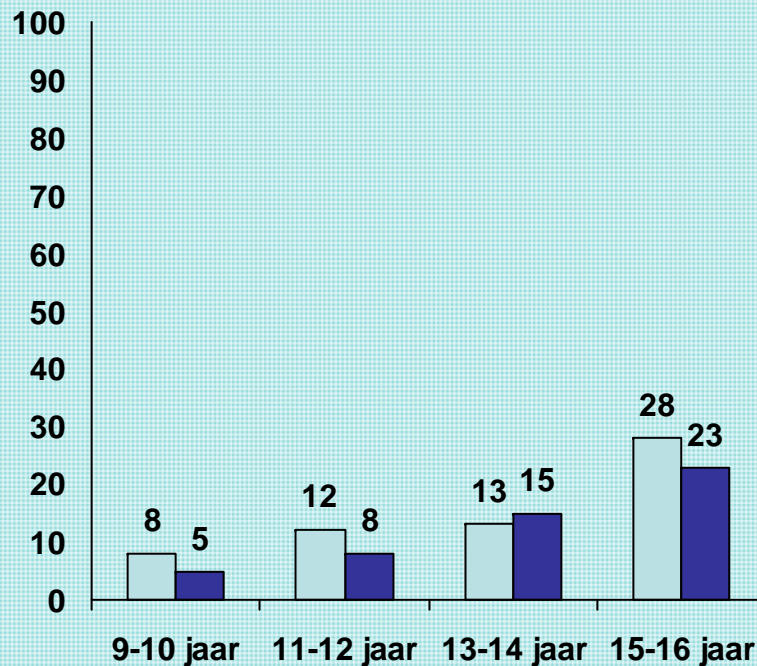
(% binnen de groep kinderen die werden blootgesteld aan online risico's – zie grafiek links)

□ België ■ Europa

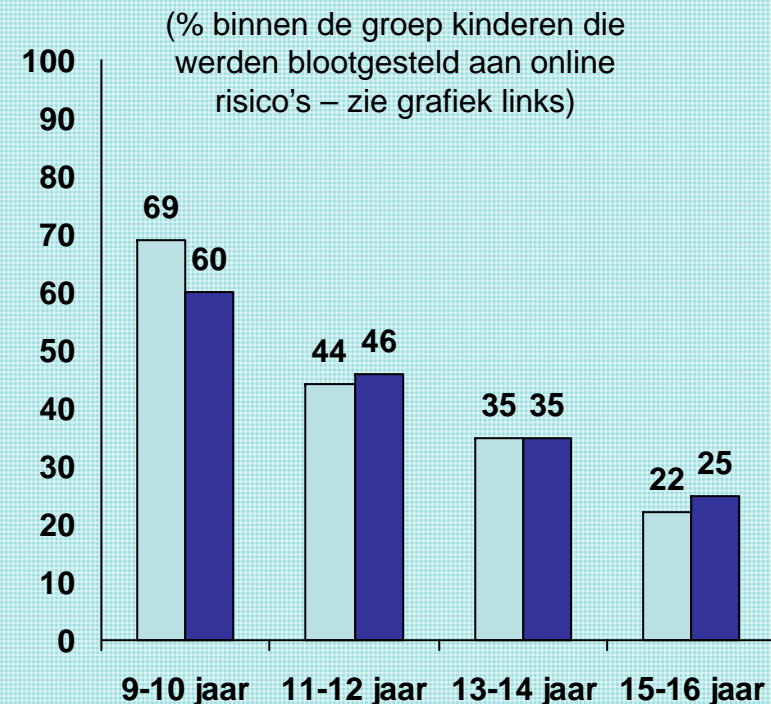
België in Europa: seksuele beelden blootstelling versus schade

Blootstelling aan seksuele beelden tijdens afgelopen jaar (in %)

□ België ■ Europa

Negatieve ervaring na seksuele beelden (in %)

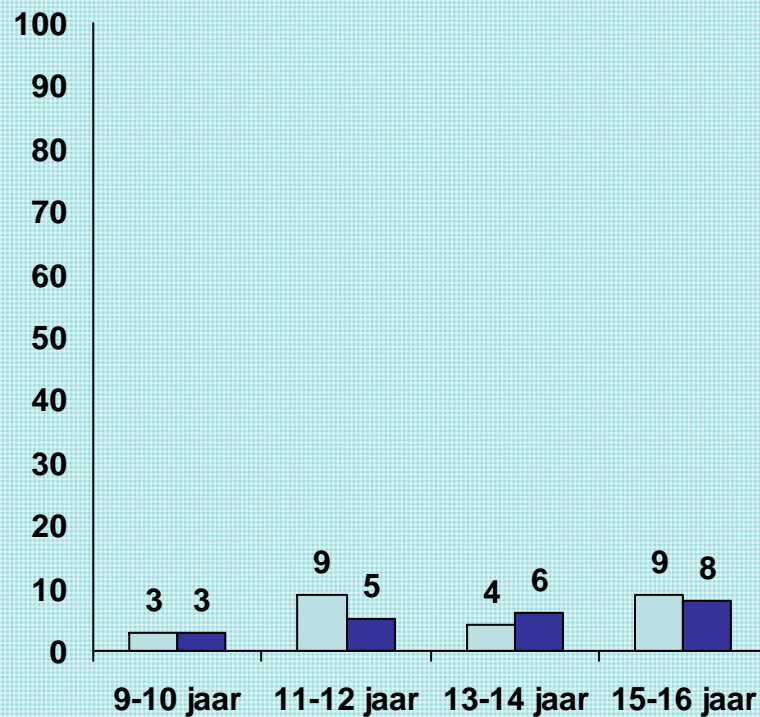

□ België ■ Europa

België in Europa: cyberpesten blootstelling versus schade

Blootstelling aan cyberpesten

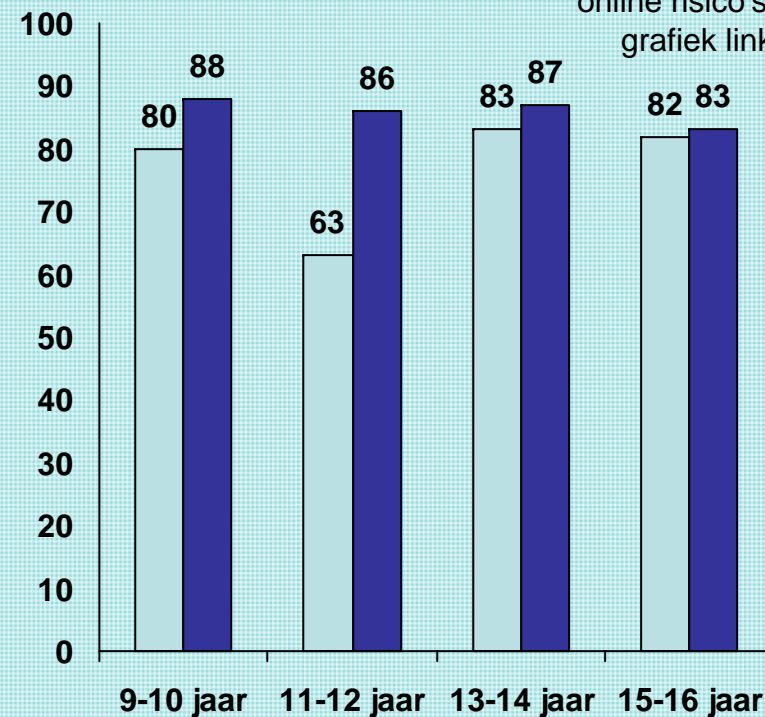

□ België ■ Europa

Gekwetst na cyberpesten

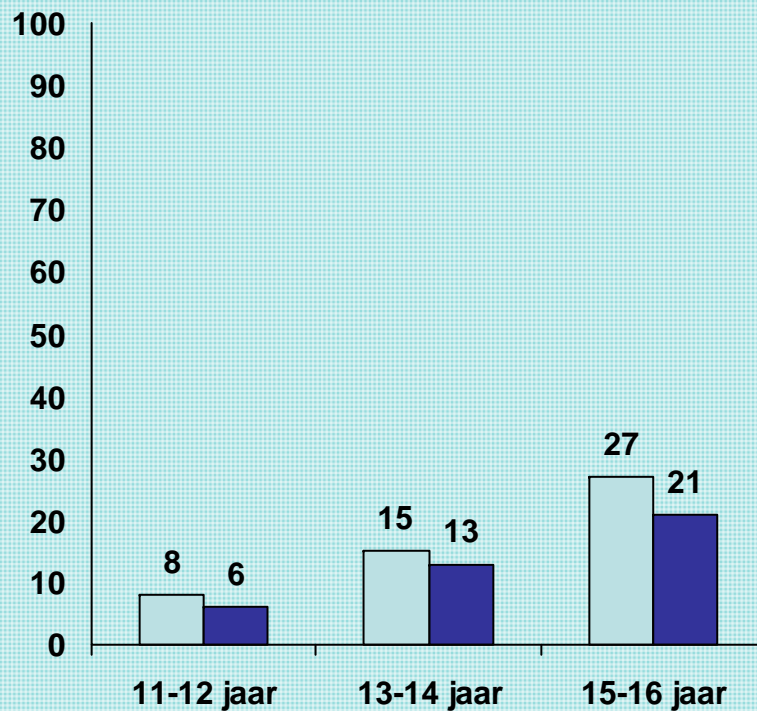
(% binnen de groep kinderen die werden blootgesteld aan online risico's – zie grafiek links)

□ België ■ Europa

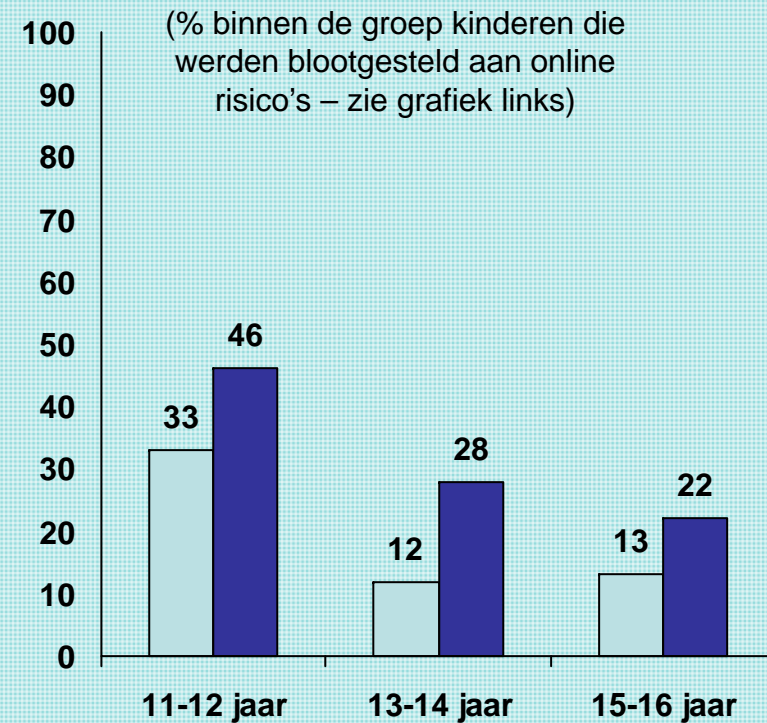
België in Europa: sexting blootstelling versus schade

Blootstelling aan sexting

□ België ■ Europa

Negatieve ervaring na sexting

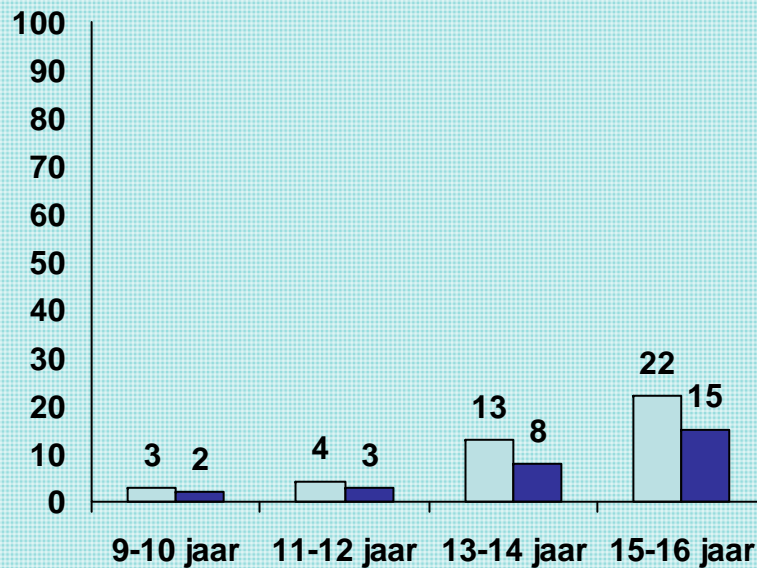

□ België ■ Europa

België in Europa: nieuwe contacten blootstelling versus schade

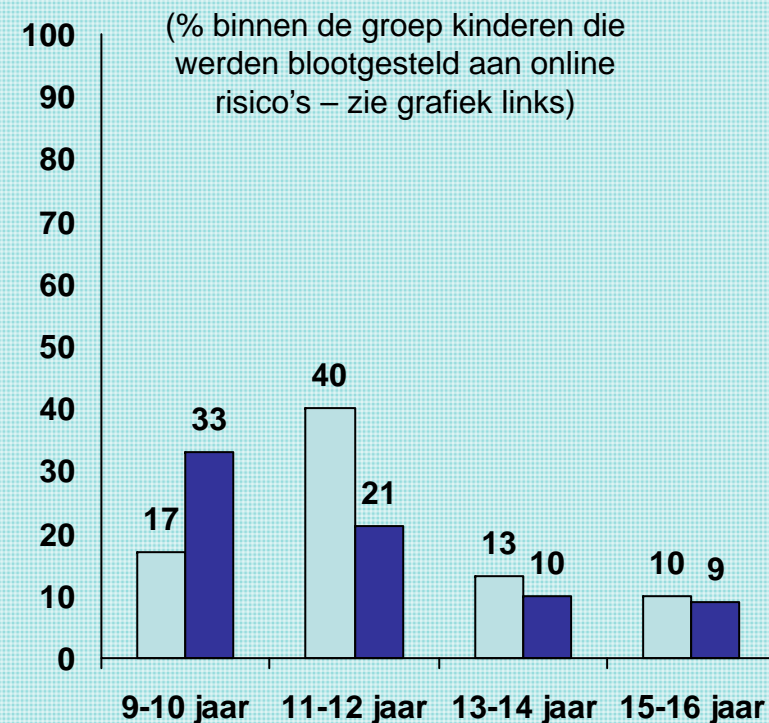
Effectieve ontmoeting na contact leggen
via het internet (in %)

□ België ■ Europa

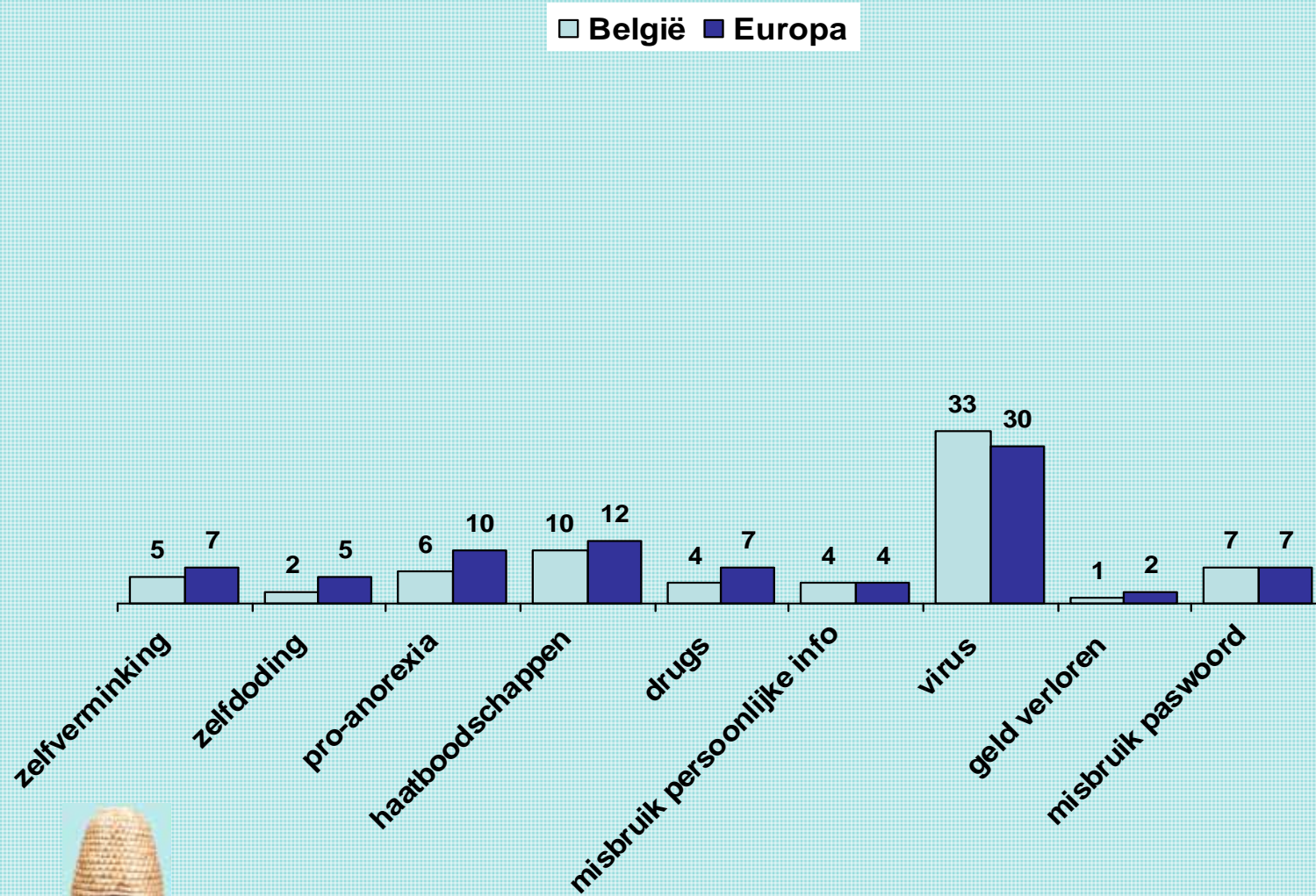

Negatieve ervaring na ontmoeting

□ België ■ Europa

België in Europa: andere online risico's

België in Europa: conclusie

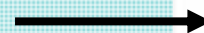
- België = dicht bij Europese gemiddelden
- Iets intensiever internetgebruik
 - Minder 'informatief gebruik'
 - Meer gericht op communicatieve toepassingen
- Iets meer digitale vaardigheden
- Iets vaker blootstelling aan online risico's
- **Evolutie naar veelgebruik-/gemiddeld risicoland?**

EU Kids Online – www.eukidsonline.net

EU Kids Online mailing list

- www.eukidsonline.net
- Driemaandelijkse onderzoeks-updates

The screenshot shows the LSE Media and Communications website. At the top right, it says "LSE website". The main header features the LSE logo and the text "Media and Communications". Below this is a navigation bar with buttons for "Home", "About", "Study", "Research", and "People". A dropdown menu is open, listing various links: "Home", "Department of Media and Communications", "Research", "EU Kids Online" (highlighted in red), "Workpackages", "Participating countries", "Research evidence database", "International Advisory Panel", "Previous EU Kids Online projects", "Join our mailing list" (circled in red), and "Members only (access restricted)". To the right of the dropdown menu, there is a section titled "EU Kids Online" with a purple background. Below this, there is a paragraph of text: "Enhancing Knowledge Regarding Eur...". Further down, there is a small graphic of two children and the text: "This multi-national th... coordinate investigati... employs qualitative a... children's and parent... on uses, activities, ris... dialogue with nationa...". At the bottom right, there is a small graphic of a document and the text: "New! How can parent... 7th Feb)".